27/03/2021

Χαιρετισμοί: Το έθιμο της Παναγίας της Χρυσομηλιώτισσας

Το έθιμο του στολισμού της Ιεράς Εικόνος της Παναγίας με μήλα, που συναντάται στις εκκλησίες της βουλγαρικής ορθόδοξης εκκλησίας τις 5 εβδομάδες (Χαιρετισμών και Ακαθίστου Ύμνου) είναι πολύ παλαιό. Σύμφωνα με πληροφορίες, χρονολογείται από τον 17ο αιώνα και προέκυψε ως εξής: Κοντά στο Ασένοβκραντ (πόλη της Ανατολικής Ρωμυλίας, που οι Έλληνες κάτοικοί της ονόμαζαν Στενίμαχο και είχε τους περισσότερους ορθόδοξους ναούς και θαυματουργές εικόνες αναλογικά με τον πληθυσμό της), στο χωριό Γορνιβόντεν υπάρχει μια θαυματουργή εικόνα της Παναγίας. Σ' αυτήν την εικόνα προέρχονταν προπαντός άτεκνοι, για να παρακαλέσουν την Παναγία υπέρ γονιμοποίησης.

Από τα βόρεια μέρη της Αυτοκρατορίας (τότε και τα μέρη αυτά ήταν υπό τον οθωμανικό ζυγό) ήρθε μια γυναίκα να προσκυνήσει και να προσευχηθεί να αποκτήσει παιδί. Δυστυχώς, όμως καθυστέρησε, δεν πρόλαβε τη Θεία Λειτουργία και το αντίδωρο είχε τελειώσει. Η γυναίκα πικράθηκε και εξέλαβε το γεγονός αυτό ως κακό επουράνιο σημάδι, ότι ο Θεός δεν δέχθηκε την προσευχή της... Και ο ιερέας, που είδε αυτό που γινόταν, για να την ηρεμήσει, πήρε ένα μήλο, που κάποιος είχε αφήσει δίπλα στη θαυματουργή εικόνα, και της το έδωσε. Λίγο μετά από αυτό το συμβάν, η γυναίκα απέκτησε παιδί και από ευγνωμοσύνη στην Παναγία, της προσέφερε ένα χρυσό μήλο στο ίδιο μέγεθος με εκείνο που της είχε δώσει ο παππάς.

Έτσι, από τότε μέχρι και σήμερα, η θαυματουργή εικόνα λέγεται Παναγία η Χρυσομηλιώτσσα και σε ολόκληρη τη Μητρόπολη του Πλόβντιβ οι Εκκλησίες στολίζουν τις εικόνες της Παναγίας με μήλα κατά τη διάρκεια των τεσσάρων Στάσεων των Χαιρετισμών, ενώ κατά τον Ακάθιστο Ύμνο, την πέμπτη Παρασκευή των νηστειών τα μήλα μοιράζονται υπέρ υγείας και κυρίως υπέρ γονιμοποίησης.